

3. Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Η χάρις του Κυρίου Ιησού Χριστού, και η αγάπη του Θεού, και η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων υμῶν.» Β' Κορινθίους 13/ιγ' 13.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Πράξ. 5/ε' 1-4, Α' Κορ. 2/β' 10,11, Ησ. 63/ξγ' 10-14, Τίτο 3/γ' 4-6, Ρωμ. 8/η' 11, Α' Πέτρ. 1/α' 2.

Σε όλη την Αγία Γραφή, η Θεότητα του Θεού Πατέρα θεωρείται δεδομένη. Αυτή την αλήθεια την βλέπουμε τόσο στην Παλαιά όσο και στην Καινή Διαθήκη. Είναι η πιο θεμελιώδης αλήθεια του Λόγου του Θεού.

Η Θεότητα του Ιησού, επίσης επιβεβαιώνεται σε πολλά μέρη της Αγίας Γραφής και ιδιαίτερα στην Καινή Διαθήκη, τόσο στα Ευαγγέλια όσο και στις Επιστολές.

Ωστόσο, η Θεότητα του Αγίου Πνεύματος αναφέρεται λιγότερο ευδιάκριτα. Τη συμπεραίνουμε από έμμεσες Βιβλικές δηλώσεις. Πρέπει να συγκρίνουμε τα εδάφια με προσοχή για να δούμε τι αποκαλύπτει ο Θεός στο Λόγο Του για το Άγιο Πνεύμα. Θα πρέπει όμως να προσέξουμε μην πούμε λιγότερα από όσα δηλώνει η Αγία Γραφή, ούτε όμως και «υπέρ ό,τι είναι γεγραμμένον» (Α' Κορ. 4/δ' 6). Αυτό το θέμα απαιτεί ταπεινοφροσύνη, και δεν πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την ανθρώπινη λογική ως κανόνα για να κατανοήσουμε το Άγιο Πνεύμα. Απεναντίας, πρέπει να αποδεχτούμε αυτά που λέει η Αγία Γραφή, όσο δύσκολο κι αν είναι για εμάς να αντιληφθούμε πλήρως ορισμένες έννοιες.

Κυριακή 15 Ιανουαρίου

ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ

Η Αγία Γραφή δεν μας δίνει μία συστηματική περιγραφή της Θεότητας του Αγίου Πνεύματος. Απεναντίας βλέπουμε τους βιβλικούς συγγραφείς να θεωρούν το Άγιο Πνεύμα ίσο με τον Θεό. Υπάρχουν αρκετές Βιβλικές περικοπές όπου οι ιδιότητες του Θεού αποδίδονται και στο Άγιο Πνεύμα.

Διαβάστε Πράξ. 5/ε' 1-4. Τι μπορούμε να συμπεράνουμε για τον Θεό και το Άγιο Πνεύμα από τα λόγια του Πέτρου προς τον Ανανία;

Εάν το Άγιο Πνεύμα δεν ήταν Θεός, τότε ο Πέτρος δεν θα μιλούσε κατ' αυτόν τον τρόπο. Αντιθέτως, είναι ενδιαφέρον ότι όσον αφορά τη φύση του Αγίου Πνεύματος ο απόστολος Πέτρος τοποθετεί το Άγιο Πνεύμα στο ίδιο επίπεδο με τον Θεό. Στο εδ. 3 ρωτάει τον Ανανία γιατί «να ψευσθής εις το Πνεύμα το Άγιον» και στο τέλος του εδ. 4 αναφέρει, «δεν εψεύσθης εις ανθρώπους, αλλ' εις τον Θεόν». Ο Πέτρος τοποθετεί ξεκάθαρα το Άγιο Πνεύμα στην ίδια θέση με τον Θεό. Θέλει να τονίσει πως ο Ανανίας δεν είπε ψέματα μόνο στους αποστόλους, αλλά και στον Ίδιο τον Θεό. Εάν ψεύδεσαι στο Άγιο Πνεύμα, ψεύδεσαι στον Θεό, γιατί το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός. Είναι ξεκάθαρο. Γιατί η τιμωρία τους ήταν άμεση και αυστηρή; Πρέπει να έχουμε κατά νου πως εκείνη την περίοδο «η καρδιά και η ψυχή» των πιστών «ήτο μία» (Πράξ. 4/δ' 32). Αυτή η ενότητα ήταν έργο του Αγίου Πνεύματος, και γι' αυτό πρόσφεραν εθελοντικά τα υπάρχοντά τους. Με το ψέμα που είπε το ζευγάρι για την προσφορά τους ήταν σαν να αρνούσαν την ενότητα της κοινότητας και να υπονόμειαν το Άγιο Πνεύμα που κατέστησε την ενότητα αυτή εφικτή. Η πράξη τους εναντιώνονταν στο Θεϊκό έργο και την παρουσία του Αγίου Πνεύματος στην κοινότητα της πρώτης εκκλησίας. Αυτή η ανειλικρίνεια προς τον Θεό είναι καταστροφική και εμποδίζει το Πνεύμα του Θεού να εργαστεί αποτελεσματικά στη ζωή των πιστών. Ο Θεός θέλει να Τον υπηρετούμε ολοκληρωτικά. Επειδή η νέα κοινότητα των πιστών βρισκόταν σε κρίσιμη καμπή, ο Θεός χρησιμοποίησε δραστικά μέτρα για να γίνει γνωστό πως η νέα εκκλησία θα είναι ενωμένη και τα μέλη ειλικρινείς ο ένας με τον άλλον, πρόθυμοι να καθοδηγηθούν από το Πνεύμα Του.

ΣΚΕΨΗ: Σκεφτείτε πόσο εύκολα θα μπορούσαν ο Ανανίας και η Σαπφείρα να δικαιολογήσουν την αμαρτία τους. Θα μπορούσαν να πουν: «Άλλωστε πουλήσαμε την περιουσία μας και το μεγαλύτερο μέρος το δώσαμε στην εκκλησία.» Πώς αυτή η ιστορία μάς δείχνει πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε στο να μη δικαιολογούμε τις πράξεις μας;

Δευτέρα 16 Ιανουαρίου

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Σε διάφορες Βιβλικές περικοπές βλέπουμε να αποδίδονται στο Άγιο Πνεύμα Θεϊκά χαρακτηριστικά.

Ποια χαρακτηριστικά και ιδιότητες του Αγίου Πνεύματος αναφέρουν οι παρακάτω περικοπές που αποδίδονται μόνο στον Θεό;

Α' Κορ. 2/β' 10,11 συγκρίνετε με Ησ. 40/μ' 13,14.....

Ψαλμ. 139/ρλθ' 7.....

Εβρ. 9/θ' 14, συγκρίνετε με Α' Τιμ. 6/ζ' 16.....

Λουκά 1/α' 35, Ρωμ. 15/ιε' 19, συγκρίνετε με Ψαλμ. 104/ρδ' 30.....

Καθώς ο Παύλος προσπαθεί να εξετάσει τη σοφία του Θεού, δηλώνει πως το Άγιο Πνεύμα μάς φανερώνει αυτήν τη σοφία. Ο Παύλος ισχυρίζεται πως μόνο κάποιος που είναι ίσος με τον Θεό μπορεί να ξέρει τόσα πράγματα για Εκείνον (Α' Κορ. 2/β' 10,11). Κανείς δεν μπορεί να ξέρει τον Θεό όπως το Πνεύμα, γιατί Τον γνωρίζει από μέσα. Τον ξέρει έτσι όπως κανένας άλλος δεν μπορεί να Τον μάθει. Το Άγιο Πνεύμα είναι Παντογνώστης.

Η παρουσία του Πνεύματος είναι η παρουσία του Θεού. Το Άγιο Πνεύμα είναι πανταχού παρών (συγκρίνετε με Ψαλμ. 139/ρλθ' 7).

Το Άγιο Πνεύμα είναι αιώνιο (Εβρ. 9/θ' 14) Πόσες αιώνιες υπάρξεις υπάρχουν σύμφωνα με την Αγία Γραφή; Μόνο ο Θεός είναι αιώνιος (Α' Τιμ. 6/ζ' 16). Εφόσον αυτή η ιδιότητα αποδίδεται στο Πνεύμα, τότε είναι Θεός. Το Άγιο Πνεύμα είναι επίσης παντοδύναμο. Στο Λουκ. 1/α' 35 οι φράσεις «Πνεύμα Άγιον» και «δύναμις του Υψίστου» έχουν συνώνυμη έννοια. Αποδίδονται στο θαύμα της σύλληψης της παρθένου. Στη Ρωμ. 15/ιε' 19 ο απόστολος Παύλος αναγνωρίζει πως αυτό έγινε «με δύναμιν σημείων και τεράτων, με δύναμιν του Πνεύματος του Θεού». Πράγματι, το Άγιο Πνεύμα μπορεί να κάνει Θεϊκά θαύματα. Ο Ιησούς λέει επίσης ότι η βλασφημία ενάντια στο Άγιο Πνεύμα είναι ασυγχώρητη (Ματθ. 12/ιβ' 31,32, Μάρκ. 3/γ' 28,29), που σημαίνει ότι το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός.

Αλλά το πιο αξιοθαύμαστο έργο του Αγίου Πνεύματος είναι η ικανότητά Του να αλλάζει την καρδιά και το νου των ανθρώπων. Το Άγιο Πνεύμα φέρνει την πνευματική αναγέννηση (Ιωάν. 3/γ' 5-8). Έχει τη δύναμη να πραγματοποιήσει κάτι που μόνο ο Θεός μπορεί να κάνει.

Τρίτη 17 Ιανουαρίου

ΒΙΒΛΙΚΟΙ ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΙ

Πολλές αναφορές στην Αγία Γραφή για το Άγιο Πνεύμα συνδέονται με τις αναφορές που υπάρχουν για τον Θεό.

Διαβάστε Ησ. 63/ξγ' 10-14 και συγκρίνετε με Αριθ. 14/ιδ' 11 και Δευτ. 32/λβ' 12. Σε ποιον αναφέρονται οι συγγραφείς σ' αυτά τα εδάφια και τι καταλαβαίνουμε για τη Θεότητα του Αγίου Πνεύματος;

.....
Στο Ησ. 63/ξγ' 10 διαβάζουμε ότι οι άνθρωποι «ηττήθησαν, και ελύπησαν το Άγιο Πνεύμα. Ωστόσο, η παράλληλη αναφορά που βρίσκουμε στους Αρ. 14/ιδ' 11 λέει, «Και είπε Κύριος προς τον Μωϋσήν, Έως πότε θέλει με παροργίζει ο λαός ούτος;» Και στο Δευτ. 32/λβ' 12 διαβάζουμε, «Ούτως ο Κύριος μόνος ωδήγησεν αυτόν, και δεν ήτο μετ' αυτού ξένος θεός». Είναι προφανές ότι οι Βιβλικοί συγγραφείς είχαν τον Θεό και το Άγιο Πνεύμα στο ίδιο επίπεδο.

Στο Β' Σαμ. 23/κγ' 2 διαβάζουμε, «Πνεύμα Κυρίου ελάλησε δι' εμού» και στο εδ. 3, «Ο Θεός του Ισραήλ είπε προς εμέ». Και πάλι βγαίνει το συμπέρασμα πως το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός.

Σύγκρινε Α' Κορ. 3/γ' 16,17 με Α' Κορ. 6/ς' 19, 20, και Α' Κορ. 12/ιβ' 11 με Α' Κορ. 12/ιβ' 28. Πώς οι αναφορές στο Άγιο Πνεύμα και στον Θεό εναλλάσσονται σ' αυτές τις περικοπές; Ποια χαρακτηριστικά αποδίδονται στον Θεό και ποια στο Άγιο Πνεύμα;

.....
Στην Α' Κορ. 3/γ' 16,17 ο απ. Παύλος χρησιμοποιεί παρόμοια γλώσσα με την Α' Κορ. 6/ς' 19,20. Σύμφωνα με τον απ. Παύλο, εάν το Άγιο Πνεύμα κατοικεί μέσα σου, τότε ο Θεός μένει μέσα σου. Με τις φράσεις «ναός Θεού» και «ναός του Αγίου Πνεύματος», ο Παύλος δείχνει πως το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός. Στην Α' Κορ. 12/ιβ' 11, λέει ότι το Άγιο Πνεύμα δίνει τα χαρίσματα στους πιστούς. Λίγα εδάφια πιο κάτω, Α' Κορ. 12/ιβ' 28, διαβάζουμε πως ο Θεός είναι που το πραγματοποιεί. Το βασικό μήνυμα είναι ξεκάθαρο: το Άγιο Πνεύμα κάνει τις ίδιες ενέργειες με τον Θεό, μία ακόμη ισχυρή ένδειξη πως το Άγιο Πνεύμα είναι ίσο με τον Θεό.

ΣΚΕΨΗ: Διαβάστε ξανά Αρ. 14/ιδ' 11. Με ποιους τρόπους ενδέχεται να συμβεί αυτό και σε εμάς σήμερα; Σκεφτείτε τον θαυματουργικό τρόπο που εργάζεται ο Θεός στην εκκλησία μας. Σκεφτείτε όλους τους λόγους που μας έχει δώσει να πιστεύουμε. Πώς μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι δεν επαναλαμβάνουμε τα λάθη που έκανε ο λαός του Θεού πριν από χιλιάδες χρόνια;

Τετάρτη 18 Ιανουαρίου

ΤΟ ΘΕΪΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Συγκεκριμένες ενέργειες του Αγίου Πνεύματος, η Αγία Γραφή τις αποδίδει μόνο στον Θεό. Είχε ενεργό ρόλο στη δημιουργία, και έχει ενεργό ρόλο και στην αναδημιουργία των αμαρτωλών.

Διαβάστε Τίτο 3/γ' 4-6. Πώς περιγράφει ο απ. Παύλος τη συμβολή του Αγίου Πνεύματος στη διαδικασία της αναδημιουργίας;

.....
.....

Το Άγιο Πνεύμα αναφέρεται στο πλευρό «του Σωτήρος ημών Θεού» (εδ. 4) στα πλαίσια του βαπτίσματος και της πνευματικής «ανακαινίσεως» (εδ. 5). Το Άγιο Πνεύμα μάς οδηγεί στην αναγέννηση. Ανανεώνει την καρδιά μας. Αφυπνίζει την επιθυμία μας να ακολουθήσουμε τον Χριστό. Είναι το Πνεύμα της ζωής (Ρωμ. 8/η' 2). Αυτό καθαγιάζει αμαρτωλούς και μεταμορφώνει τον χαρακτήρα μας. Μας βοηθάει να υπακούσουμε στον Ιησού Χριστό που μας έσωσε. Και μόνο ο Θεός μπορεί να κάνει αυτά τα θαυμάσια πράγματα.

Συγκρίνετε το Ησ. 6/ς' 8-10 με Πράξ. 28/κη' 25-27. Σε ποιον αποδίδουν οι Βιβλικοί συγγραφείς «την φωνήν του Κυρίου»;

.....
.....

Υπάρχουν πολλές Βιβλικές αναφορές στις οποίες φαίνεται να μιλάει ο Θεός, και άλλες που αναφέρεται ότι το Άγιο Πνεύμα είναι που μιλάει και που μετέδωσε με υπερφυσικό (Β' Πέτρ. 1/α' 21) και θεόπνευστο (Β' Τιμ. 3/γ' 16) τρόπο τα Άγια Γραπτά σε εμάς. Τα Γραπτά είναι ένα ακόμη Θεϊκό έργο του Αγίου Πνεύματος.

Τι διδασκόμαστε στη Ρωμ. 8/η' 11 για τη Θεϊκή φύση του Αγίου Πνεύματος;

.....
.....

Η Αγία Γραφή αναφέρει ότι το Άγιο Πνεύμα ανέστησε τον Ιησού από τους νεκρούς και εμείς επίσης θα αναστηθούμε μέσω του Αγίου Πνεύματος. Και μόνο ο Θεός έχει τη δύναμη να αναστήσει ανθρώπους. Επομένως, το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός.

ΣΚΕΨΗ: Ποιες συνήθειές σας εμποδίζουν το Άγιο Πνεύμα να οδηγή τη ζωή σας; Πώς μπορείτε να γίνεται πιο δεκτικοί στην καθοδήγησή Του;

Πέμπτη 19 Ιανουαρίου

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ

Τι θα συνέβαινε εάν το Άγιο Πνεύμα δεν είναι Θεός; Εάν το Άγιο Πνεύμα δεν είναι Θεός, τότε υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις στη σωτηρία και στη λατρεία. Η Αγία Γραφή μας λέει ότι το Άγιο Πνεύμα οδηγεί τους πιστούς σε αναγέννηση. Κατοικεί μέσα τους και τους πληρώνει. Ανανεώνει τη σκέψη τους και αλλάζει τον χαρακτήρα τους. Έχει τη δύναμη να αναστήσει. Αγιάζει τους ακολούθους του Χριστού. Εάν το Άγιο Πνεύμα δεν είναι Θεός τότε πως μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι όλα αυτά τα κάνει με τρόπο αποδεκτό από τον Θεό;

Διαβάστε Α' Πέτρ. 1/α' 2, Β' Κορ. 13/ιγ' 14 και Ματθ. 28/κη' 18, 19. Τι σημαίνει το γεγονός ότι το Άγιο Πνεύμα αναφέρεται μαζί με τον Θεό Πατέρα και τον Υιό, Ιησού Χριστό, στο βάπτισμα και στις ευλογίες; Τι μας δείχνει αυτό για τη θέση του Αγίου Πνεύματος στη λατρεία σε σχέση με τον Θεό;

.....
Η Θεότητα του Αγίου Πνεύματος μάς βοηθάει να σχετιστούμε μαζί Του και να Τον αναγνωρίσουμε γι' αυτό που πραγματικά είναι. Η Θεότητά Του είναι η προϋπόθεση για την επικέντρωσή μας στον Θεό. Οι πιστοί την περίοδο της Καινής Διαθήκης δεν δίστασαν να τοποθετήσουν το Άγιο Πνεύμα δίπλα στα άλλα δύο πρόσωπα της Θεότητας. Το Άγιο Πνεύμα έχει την ίδια θέση με τον Θεό Πατέρα και τον Υιό στην τελετή της βάπτισης. Η βάπτισμη έχει βαθιά πνευματική σημασία και είναι ένδειξη βαθιάς λατρείας. Αυτό που ισχύει στην βάπτισμη, ισχύει και στην αποστολική ευλογία. Το Άγιο Πνεύμα δοξάζεται όπως ο Πατέρας και ο Υιός. Και τα τρία πρόσωπα της Θεότητας αναφέρονται μαζί ως Ίσα και Ομοούσια.

Το Άγιο Πνεύμα βλέπουμε να επικυρώνεται ως Άξιο προς λατρεία, όχι μόνο στη βάπτισμη και την αποστολική ευλογία αλλά και στη διαρκή μας ανάγκη να εξαρτόμαστε από Αυτό για κάθε πνευματικό, αγαθό και να Το υπακούμε ως Θείο Διδάσκαλο και Καθαγιαστή. Έχει σημασία που το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός; Ναι, μάλιστα και μεγάλη. Εάν ξέρουμε Ποιος πραγματικά είναι και αναγνωρίσουμε τη Θεότητά Του, θα τιμήσουμε το έργο Του και θα στηριχθούμε στο Άγιο Πνεύμα για την προσωπική μας ανάπτυξη και τον καθαγιασμό.

ΣΚΕΨΗ: Τι σημαίνει το Άγιο Πνεύμα, ο ίδιος ο Θεός, να εργάζεται στη ζωή σας; Ποιες σπουδαίες υποσχέσεις έχουμε γνωρίζοντας ότι ο Θεός εργάζεται για την αλλαγή μας για να γίνουμε σύμμορφοι Του; Γιατί αυτή η αλήθεια είναι ιδιαίτερα σημαντική;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Όπως είδαμε αυτή την εβδομάδα, οι Βιβλικές ενδείξεις για τη Θεότητα του Αγίου Πνεύματος είναι πολύ πειστικές. Το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός. Να θυμάστε: το Άγιο Πνεύμα είναι ένα Θεϊκό μυστήριο. Δεν μπορούμε να εξηγήσουμε πλήρως την φύση του Θεού. Πρέπει να αποφύγουμε τον πειρασμό να προσπαθήσουμε με τη δική μας λογική να σκεφτούμε το πώς πρέπει να είναι ο Θεός.

Η πίστη μας στην Θεότητα του Αγίου Πνεύματος είναι κάτι παραπάνω από την αποδοχή της διδασκαλίας για την Τριαδικότητα. Περιλαμβάνει εμπιστοσύνη στο σωτήριο έργο του Θεού που ξεκίνησε από τον Πατέρα και εκπληρώθηκε από τον Υιό με τη δύναμη του Πνεύματος. «Η ικανότητα του να προσδιορίσουμε λεπτομερώς την ακριβή υπόσταση του Αγίου Πνεύματος δεν μας είναι απαραίτητη... Η φύση του Αγίου Πνεύματος αποτελεί μυστήριο. Δεν μπορεί να εξηγηθεί από τους ανθρώπους επειδή ο Κύριος δεν τους την αποκάλυψε. Άνθρωποι με φαντασιώδεις απόψεις επιχειρούν να παρουσιάσουν μία σύνθεση γραφικών περικλοπών την οποία περιβάλλουν με ένα ανθρώπινο ιδιοσκεύασμα. Η αποδοχή όμως των απόψεων αυτών δεν πρόκειται να ενισχύσει την εκκλησία. Όταν πρόκειται για τέτοια μυστήρια τα οποία είναι πολύ βαθιά για την ανθρώπινη κατανόηση, τότε η σιωπή είναι χρυσός.» Ε. Χουάιτ, Π.Α. σ. 39.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Ο Αυστριακός φιλόσοφος Ludwig Wittgenstein λέει: «Για εκείνο το οποίο δεν μπορούμε να μιλήσουμε, καλύτερα να σιωπήσουμε.» Γιατί είναι καλύτερο να μη μιλάμε για κάποια θέματα του Θεού και για πνευματικές αλήθειες που δεν έχουμε αρκετό φως;
2. Ορισμένες φορές είναι καλό να δούμε μία θεολογική θέση και να αναρωτηθούμε: «Τι χάνω εάν δεν είναι αλήθεια;» για παράδειγμα, «Τι χάνω εάν πιστέψω ότι ο Χριστός δεν είναι Θεός;» Παρομοίως, όσον αφορά το Άγιο Πνεύμα, είναι καλό να αναρωτηθούμε, «Τι χάνω εάν δεν πιστεύω στην Θεότητα του Αγίου Πνεύματος;»
3. Τι μας λέει το παρακάτω κείμενο σε πρακτικό επίπεδο; «Το Άγιο Πνεύμα με το οποίο πρέπει να πληρωθούμε δεν είναι κάποια μυστηριακή δύναμη. Είναι Θεός και πρέπει με ταπεινοφροσύνη και υπακοή να Τον δεχτούμε. Επομένως δεν είναι θέμα εμείς να έχουμε περισσότερο από Αυτόν, αλλά Αυτός να έχει περισσότερο από εμάς – ναι, όλο είναι για εμάς.» LeRoy Edwin Froome, *The Coming of the Comforter*, σ. 159.